

www.oljan.fo

Jan Müller

08 - 02 - 2013

Norska fólkið errið av oljuævintýrinum

Eftir 40 ára virksemi á norska landgrunninum hevur norska fólkið alla orsök til at vera errið av norska olju- og gassævintýrinum. Tað hevur tryggjað Noregi stórar inntøkur, skapt arbeiðspláss og tryggjað vælferðina. Bæði umhvørvisliga og hvat trygdini viðvíkir hevur kolvetnistilfeingið verið umsitið á skilagóðan hátt, heldur Gro Brækken, stjóri í Norsk Olje og Gass. 10 orðkir til framhaldandi oljuvinnu í tíðargrein í Aftenposten nú um dagarnar leggur Gro Brækken fram tíggju orðkir til ikki at steðga virkseminum í oljuídnaðinum. Hetta ger hon í kjalarvørrinum av, at Arild Herstad í tíðargrein tann 11. januar vísti á tíggju orðkir til at minka um norska oljuvirksemið. (Henda greinin stóð í oljan.fo fyrr í hesi vikuni). Framtiden i våre hender er ein hugsjónarligur felagsskapur, ið arbeiðir fyri grønari nýtslu og einum javnari býti av heimsins tilfeingi, og Arild Herstad er leiðari í hesum felagsskapi. Norsk Olje og Gass svarar til føroyska FOÍB, Føroya oljuídnaðarbólk, men limirnir eru norski oljuídnaðurin og oljufeløgini. Stjórin sigur í greinini í Aftenposten, at tað eru nógvar góðar orðkir til framhaldandi at satsa upp á norska olju- og gassframleiðslu. Her er svar hennara til Arild Herstad og felagsskap hansara - Eftir at hava lisið tíðargreinina, situr tú eftir við eini kenslu av, at framleiðslan av olju og gassi á norska landgrunninum er verri enn svartideyðin. Lat meg tí geva tykkum tíggju góðar orðkir, hví eg eri errin av norska olju- og gassídnaðinum, og hví tað er umráðandi við nógvum og støðugum virksemi á norska landgrunninum, sigur Gro Brækken og leggur fram fylgjandi sjónarmið. Heimurin tørv á orku 1. Heimurin tørvar orku. Um 30 ár telur heimurin tvær milliardir fleiri fólk. Í dag vanta 1,5 milliardir fólk, sum er tvífalt so nógv sum íbúgvartalið í Evropa, atgongd til ravmagnsorku. Trygg atgongd til orku er ein avgerandi fortreyt fyri framhaldandi fíggjarligum vøkstri og menning. Heimsins orkunýtsla økist. Olja og gass verður týðandi

partur av samlaðu orkuni, eisini har umhvörvismál skulu røkkast. Altjóða orkuráðið, IEA, viðgongur, at heimurin fær tørv á allari olju og øllum gassi, sum vit kunnu finna á norska landgrunninum. 2. Norskt gass minkar um umhvørvisútlátini í Evropa. Aðrir orkumøguleikar fyri Evropa er kol, sum dálkar minst tvífalt so nógv sum gass. Tað er trupult at ímynda sær, at Evropa fer at røkka sínum umhvörvismálum, uttan eitt umskifti frá koli til gass. Hetta sæst eisini í rákum seinastu árinum, eitt nú í Týsklandi, at hóast stóran vøkstur í nýggjum orkuútbyggingum, so hevur hetta ógvuliga avmarkaða ávirkan á CO₂-útlátið, tí parturin av koli í samlaðu orkuframleiðsluni er øktur, og tað sviður gassframleiðslan undir. Norsk olja og gass er tískil ein partur av loysnini á umhvørvisøkinum. 3. Eftir 40 ára virkseminum á norska landgrunninum hevur eingin álvarsom umhvørvisvanlukka verið. Olju- og gassídnaðurin arbeiðir javnt og samt við at menna tøkni og skipanir, sum kunnu virka til, at útlátini frá framleiðsluni á norska landgrunninum minka. Norska olju- og gassframleiðslan verður rikin undir strangum umhvørviskrøvum, og hevur ment seg til at hava ein leiðandi leiklut á altjóða pallinum, tá tað kemur til umhvørvisvinarligt virkseminum í samband við leiting og framleiðslu av olju og gassi. Eingi útlát á norska landgrunninum hava ført til týðandi umhvørviskaðar. 4. Stórar inntøkur og ávirkan. Meiri enn fjórða hvør króna í norska landskassanum er ein oljukróna, og ávirkanin av oljuvinnuni í norska samfelagnum sæst aftur aðrastaðni. Olju- og gassvirkseminum hevur millum annað lagt grundarsteinin undir eina hátøkniliga vinnu, sum er kappingarfør á altjóða pallinum, og sum beinleiðis og óbeinleiðis er orsøkin til 250.000 arbeiðspláss í Noregi. Í 2013 fer norski staturin at brúka næstan 124 milliardir norskar krónur úr oljugrunninum. Hetta íkastið svarar næstan til áttandu hvørja krónu, sum verður brúkt upp á ársins ríkisfíggarætlan. Ein fjøltáttað vinna 5. Størsta fastlandsvinnan í Noregi. Í kjalarvørrinum av virkseminum á norska landgrunninum er sprottin ein oljutøknivinna, sum ikki snýr seg um sølu av olju og gassi, men um menning og sølu av hátøkni og førleikum. Við norska landgrunninum sum rannsóknarstovu hevur henda vinnan ment seg til ta størstu norsku fastlandsvinnuna, sum er størsta útflutningsvinnan eftir olju og gass. Henda vinnan, sum er grundfest á áratíggjur við royndum og førleikum á sjónum, er í dag veitari av tøkni til alt frá nýggjari orku til læknávisund. Tað verður eisini galdandi frammyvir. 6. Góð nýtsla av tilfeingi. Nú ein røð av økjum á norska landgrunninum nærkast endanum, hevur tað skund at skipa nýtt virkseminum fyri at vinna enn meiri tilfeingi úr økinum og leingja um tess livitíð. Vinnan arbeiðir støðugt við nýggjum virkseminum, sum skal økja um vinningin úr økjum, sum eru búgvín. Hetta arbeiði, sum krevur gransking, menning av nýggjari tøkni og hart arbeiði, hevur gjørt okkum til heimsins bestu á økinum. Í miðal er vinningurin av olju á norska landgrunninum 46 prosent. Til samanberingar er vinningurin av olju á altjóða marknaðinum í miðal 22 prosent. 7. Fallandi framleiðsla. Oljuframleiðslan á norska landgrunninum er næstan minkað í helvt síðani túsundaldarskiftið. Í sama tíðarskeiði er gassframleiðslan økt munandi, og næstu árinum verður roknað við einari flatari framleiðslumenning. Skal norska framleiðslan og veitingarvinnan varðveitast og mennast eftir 2020, so eru fyra avgerandi lutir -

Øktur vinningur ur verandi økjum, utbygging av rakstrarverðum tundum, þeirri fund á opnum leiðum og at lata upp fyri nýggjum leitiøkjum. 8. Arbeidspláss um alt Noreg. Í byrjanini var olju- og gassvinnan á vesturlandinum burturav. Í dag eru næstan 250.000 beinleiðis og óbeinleiðis í starvi í vinnuni, sum er spjadd yvir alt landið. Frá markinum til Svøríki til russiska markið fyri norðan. Til dømis á suðurlandinum hava tey síðani 2006 upplivað, at starvsfólkatalið í oljuvinnuni, og stórv knýtt at henni, er økt úr 1800 til 9000 starvsfólk, samstundis sum umsetningurin er vaksin úr fimm milliardum til 45 milliardir norskar krónur. Líknandi dømi sært tú í eitt nú Fosnavåg, Ågotnes, Ålesund og Kongsberg. 9. Motorurin í norska búskapinum og vinnumenningini. Virkseimið í oljuvinnuni hevur seinnu árinum virkað til, at norski búskapurin hevur verið í støðugari menning. Samstundis hevur gongdin hjá okkara handilsfelagum verið merktur av skuld og fíggartrupulleikum, búskaparligari afturgongd og øktum arbeidsloysi. 10. Trygg leiting og framleiðsla. Norska olju- og gassvirkseimið verður ríkið undir sera høgum trygdareftirliti. Í vinnuni er tað ein sjálvfylgja, at virkseimið verður ríkið so trygt sum gjørligt. Vandin fyri onkrum óhappi hvørvur ongantíð heilt, men vit skulu til eina og hvørja tíð gera okkara til at gera vandan minst møguligan. Tað er at fegnast um, at trygdin á norska landgrunninum alsamt verður betri, men vit kunnu ongantíð siga, at vit eru komin á mál tí viðvíkjandi. Eiga at vera errin Eftir 40 ára virkseimi á norska landgrunninum hevur norska fólkíð alla orsök til at vera errið av norska olju- og gassævintýrinum. Tað hevur tryggjað Noregi stórar inntøkur, skapt arbeidspláss og tryggjað vælferðina. Bæði umhvørvisliga og hvat trygdini viðvíkir hevur tilfeingið verið umsitið á skilagóðan hátt. Stórtingið og samgongan hava sligið fast, at hetta er ein framtíðarvinna, og ein stórir politiskur meiriluti er komin við áheitan um, at virkseimið á norska landgrunninum skal vera høggt komandi árinum. Vit fara at bretta upp um ermar og gera tað vit kunnu fyri framhaldandi at veita vitan og úrslit í heimsflokki, skrivar Gro Brækken, stjóri í Norsk Olje og Gass.